

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Edmunda Bojanowskiego

w Kunowie

WSTĘP

Szkoła jest środowiskiem edukacyjnym uczniów i nauczycieli. Jej najistotniejszym zadaniem jest troska o indywidualny i społeczny rozwój dziecka. Najważniejszymi partnerami nauczycieli są rodzice uczniów, wobec których szkoła pełni rolę wspierającą.

Opracowując program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, przyjęto następujące założenia:

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- 1) wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
- 2) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- 3) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono obowiązujące akty prawne, dotychczasowe doświadczenia szkoły, zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, higienistką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

WARTOŚCI, które nadają kierunek naszym oddziaływaniom to: szacunek, poczucie własnej godności, tolerancja, zrozumienie, poczucie bezpieczeństwa, sumienność, pracowitość, uczciwość, odpowiedzialność, prawdomówność.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę:

- ✓ pracuje nad własnym rozwojem, rozwija swoje pasje i zainteresowania
- ✓ postępuje zgodnie z przyjętym systemem wartości, zna swoje prawa i obowiązki, docenia wartość rodziny
- ✓ umie rzetelnie pracować, jest zaradny i odpowiedzialny, ma szacunek dla pracy innych ludzi

- ✓ jest aktywny i twórczy, potrafi zaprezentować i obronić własne zdanie szanując innych, którzy mają odmienne poglądy
- ✓ aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, np. podejmując działania w zakresie wolontariatu
- ✓ odpowiedzialnie funkcjonuje w demokratycznym społeczeństwie i właściwie rozumie ideały demokracji, tolerancji, wolności
- ✓ zna i szanuje historię, kulturę i tradycję regionu oraz kraju
- ✓ potrafi i chce podejmować wybory sprzyjające zachowaniu szeroko pojętego zdrowia
- ✓ jest świadomy współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych oraz potrafi ich unikać
- ✓ potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć oraz korzystać z różnych źródeł informacji, umie oprzeć się presji rówieśników i negatywnym wzorcom upowszechnianym przez mass media
- ✓ dba o swój rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki

UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- ✓ mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka
- ✓ znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę
- ✓ wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- ✓ wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą
- ✓ aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- ✓ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Nauczyciele:

- ✓ oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- ✓ odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych
- ✓ monitorują realizację obowiązku szkolnego
- ✓ udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach
- ✓ współpracują z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka
- ✓ dążą do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów
- ✓ inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- ✓ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu
- ✓ reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań
- ✓ wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia

- ✓ współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- ✓ proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią
- ✓ realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Uczniowie:

- ✓ współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności
- ✓ przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej
- ✓ akceptują innych uczniów i szanują ich prawa
- ✓ kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni
- ✓ mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej
- ✓ prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko
- ✓ uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych

CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki
2. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań
3. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz dla innych kultur i tradycji
4. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i zapobieganie zachowaniom ryzykownym
5. Propagowanie ekologicznego stylu życia

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki		
Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Rozwijanie indywidualnego potencjału intelektualnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy. – Uświadamianie przydatności życiowej wiedzy i umiejętności z poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie – Kształtowanie umiejętności uczenia się – Kształtowanie gotowości uczniów do pokonywania trudności w nauce – Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym – Tworzenie sytuacji umożliwiających rozpoznanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień oraz ich rozwijanie – Angażowanie uczniów do udziału w zawodach i konkursach zgodnie z ich predyspozycjami i zainteresowaniami 	<ul style="list-style-type: none"> -realizacja tematów wynikających z programów nauczania - organizowanie zajęć ułatwiających naukę: zespołów korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć wyrównawczych, indywidualnych konsultacji. - zajęcia dodatkowe - konkursy przedmiotowe - akcje, konkursy oraz programy czytelnicze

	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł (w tym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych) – Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej
Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań		
Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie samorządności uczniów, uczenie zasad demokracji – Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju – Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego – Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, zgodnej współpracy z innymi, rozwiązywania konfliktów za pomocą mediacji – Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej – Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych oraz rówieśników – Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka – Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, TV, radio. – Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej – Podejmowanie działań służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku ucznia, szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w wyborach do SU - udział w pracach SU i klasowego - realizowanie projektów przedmiotowych, szkolnych - godziny wychowawcze - uroczystości klasowe i szkolne - zajęcia pozalekcyjne - udział w konkursach, zawodach
Kształtowanie postaw i wychowanie do wartości	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka – Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów – Budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów – Kształtowanie poczucia własnej wartości – Uczenie brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania – Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i przyjmowania postaw asertywnych – Rozwijanie zdolności dostrzegania różnych wartości i kierowania się nimi 	<ul style="list-style-type: none"> -realizacja tematów wynikających z programów nauczania -godziny wychowawcze - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów - spotkania klasowe, uroczystości szkolne z udziałem członków rodziny

	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie umiejętności oceny swojego postępowania i innych osób, w odniesieniu do uznanych wartości 	
Uczenie otwartości na innych ludzi, postawy tolerancji i niesienia pomocy potrzebującym, rozwijanie i wspieranie wolontariatu	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych – Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo – Podejmowanie działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym (wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne w klasach - udział w akcjach szkolnych i pozaszkolnych
Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji		
Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.	<ul style="list-style-type: none"> – Zwracanie uwagi na konieczność poznania historii i tradycji własnej rodziny i jej związku z historią regionu – Umożliwianie zdobycia, pogłębienia wiedzy o swojej okolicy, regionie, kraju, o ludziach dla nich szczególnie zasłużonych – Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły, sztandarem, hymnem szkoły – Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną – Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych i patriotycznych – Uroczyste obchody świąt szkolnych i narodowych, dbałość o odpowiedni strój. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów wynikających z programów nauczania - organizacja i udział w uroczystościach szkolnych - udział w lokalnych uroczystościach patriotycznych - wycieczki - wystawy, gazetki
Poszanowanie historii i kultury regionu oraz kraju	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski – Poznanie wybranych legend – Poznanie historii zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów wynikających z programów nauczania - wycieczki - konkursy
Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie	<ul style="list-style-type: none"> – Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej – Poznanie krajów Unii Europejskiej – Wychowanie w duchu tolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów nauczania - warsztaty i lekcje tolerancji
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i zapobieganie zachowaniom ryzykownym		
Propagowanie działań i zachowań sprzyjających zdrowiu	<ul style="list-style-type: none"> – Wyposażanie w wiedzę i umiejętności pozwalające na prowadzenie zdrowego stylu życia i tworzenie warunków podejmowania działań prozdrowotnych – Spotkania z higienistką szkolną, działania w kierunku szeroko pojętej higieny 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów wynikających z programów nauczania - udział w zawodach i rozgrywkach sportowych

	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, zwrócenie uwagi na utrzymanie higieny ciała - Rozwijanie sprawności fizycznej - Zachęcanie uczniów do udziału w zawodach sportowych zgodnie z ich predyspozycjami i zainteresowaniami - Kształtowanie świadomości wpływu ruchu na zdrowie zarówno psychiczne jak i fizyczne - Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku - Realizacja zdań Szkoły Promującej Zdrowie - Wyposażanie uczniów w wiedzę na temat wpływu używek i środków psychoaktywnych na ich rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów prozdrowotnych i profilaktycznych - badania kontrolne - przeglądy czystości - fluoryzacja - zajęcia w terenie, wycieczki piesze oraz rowerowe - zajęcia na basenie - aktywne przerwy - przekąski owocowo-warzywne
Kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajamianie z przepisami związanymi z zachowaniem bezpieczeństwa, drogami ewakuacyjnymi w szkole - Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. - Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych - Zapoznanie z problemem uzależnienia od komputera, Internetu, telefonu - Przekazywanie wiedzy na temat cyberprzemocy oraz zagrożeń płynących z sieci i nadużywania multimediów 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów wynikających z programów nauczania - pogadanki w ramach współpracy ze Strażą Miejską - organizacja próbnych alarmów przy współpracy z PSP - przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową - udział w konkursie BRD
Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych dla zdrowia i życia	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach - Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki - Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów wynikających z programów nauczania - realizacja programu w zakresie udzielania pierwszej pomocy - pogadanki z przedstawicielami służb ratunkowych i medycznych - zajęcia warsztatowe
Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka - Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi - Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów (zażywanie substancji 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań ze specjalistami - aktywne uczestnictwo w akcjach edukacyjnych - pogadanki i wykłady w ramach zebrań z rodzicami

	psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów) – Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych – Zapewnienie opieki oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej	
Eliminowanie zachowań agresywnych	– Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych – Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. – Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole.	- godziny wychowawcze - promowanie pozytywnych zachowań poprzez różnorodne dziedziny sztuki - udział w konkursach tematycznych
Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	– Pomoc dla dzieci najbardziej potrzebujących – Działania prowadzone przez higienistkę szkolną – Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły – Propagowanie zdrowej żywności	- stypendia szkolne - udział w akcji „Szlachetna paczka” - zdrowa przekąska do drugiego śniadania
Propagowanie ekologicznego stylu życia		
Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	– Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego – Wdrażanie do aktywnego udziału w działaniach na rzecz środowiska naturalnego – Kształtowanie nawyków proekologicznych. – Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego – Kształtowanie właściwej postawy wobec zwierząt	- realizacja programów ekologicznych - udział w akcjach ekologicznych - wycieczki, zajęcia w terenie - udział w wolontariacie - prelekcje na temat opieki nad zwierzętami

OCZEKIWANE EFEKTY

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi.

EWALUACJA

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań, dotyczących efektów wychowania szkolnego i profilaktyki. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji.

Przez monitorowanie rozumiemy systematyczną i rozciągniętą w czasie obserwację sposobów realizacji przyjętych w Programie celów i zadań wychowawczo- profilaktycznych. Zajmuje się tym dyrekcja szkoły, nauczyciele, pedagog szkolny oraz rodzice.

Ewaluacja jest natomiast pogłębioną analizą i interpretacją zebranych danych oraz oceną wartości Programu. Pozwoli podjąć decyzję, czy ma być dalej realizowany, a jeżeli tak, to czy należy go zmodyfikować.

Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego w naszej szkole przeprowadzana jest co trzy lata przez zespół zadaniowy powołany przez dyrektora. Dokonywana jest na podstawie obserwacji, ankiet, wywiadów, analizy szkolnej dokumentacji, analizy trudności wychowawczych, problemów szkolnych i środowiskowych oraz profilaktycznych.

USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły na lata 2017-2020 jest otwarty i może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji. W każdym roku szkolnym we wrześniu zostanie opracowany dokument pt. Założenia do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły wraz z harmonogramem działań zaplanowanych na dany rok szkolny w formie odrębnego załącznika i dołączony do Programu.

Program przyjęty Uchwałą Rady Rodziców nr II//2017/2018 z dnia 28 września 2017 r.